

[Starcke.]

ved Salg af et tilsvarende Kvantum af vedkommende Vare. Det er en Bestemmelse, som jeg ogsaa synes maa siges at være forældet. Det samme gælder Stk. 8 i Paragraffen, hvor der findes nogle Bestemmelser, som jeg ikke synes er videre klare, hvilket maaske kan skyldes, at jeg ikke har særlig Uddannelse inden for disse Omraader.

Endelig havde det været meget værdifuldt, som det ærede Medlem Hr. Weikop understregede, hvis man havde kunnet komme væk fra stadig at operere med nogle Marskandiserpriser, der er 8 Aar gamle. Man maa før eller senere forlade dette System og gaa over til en almindelig normal Prisdannelse.

Naar man i det hele taget endnu fra visse Sider ønsker at holde fast ved Prisloven, skyldes det, at Hovedhensynet har været, at man paa de livsvigtige Varers Omraade, alt det, som drejer sig om Mad, Klæder og Brændsel, har anlagt det Synspunkt, at under en Krig og en Afspærringsperiode, hvor der skabes Monopoler paa livsvigtige Varer, maa man have Lov til at kræve Indgreb, saaledes at Folk bliver stillet solidarisk, men naar man ser, hvor mange livsnødvendige Varer der administreres, og at der paa dette Omraade er ca. 20 000 Maksimalpriser, faar man et Indtryk af, at Antallet af livsnødvendige Varer efterhaanden er blevet lovlig højt anslaaet, og der er da ingen Tvivl om, at der allerede nu i Henhold baade til Lovens Bogstav og dens Aand kan ske en hurtig og meget betydelig Reduktion af Antallet af Maksimalpriser og Antallet af Varegrupper, som falder ind under denne Lov. Jeg vil være meget glad ved at høre den højtærede Handelsminister anerkende Rigtigheden heraf.

Der staar nemlig stadig væk et stort Spørgsmaal tilbage baade med Hensyn til Vareforsyningslov og Prislov, og det er disse Loves Forhold til Grundloven. Der staar som bekendt i Grundlovens § 81, at alle Indskrænkninger i den fri og lige Adgang til Erhverv, som ikke er begrundede i det almene Vel, skal hæves ved Lov. Der staar i denne Paragraf: *alle* Indskrænkninger, og der staar: *skal* hæves ved Lov. Det, som altsaa bliver det springende Punkt, er, om disse Indskrænkninger er begrundet i det almene Vel. Her er det vistnok en almindelig Erfaring, at det almene Vel er ikke det, man almindeligt har kunnet skønne er blevet fremmet ved denne Lovgivning. Hverken i Statsregnskabet eller Handelsbalancen eller Varelagrene eller Befolkningens Tilfredshed kan man finde noget

som helst Tegn paa, at Almenvellet har blomstret under denne Lovgivning. Krigen er forbi, og den næste Krig er endnu ikke begyndt. Om man skønner, at det endnu er saa faa Aar efter den forrige Krig eller saa kort Tid inden den næste Krig, skal jeg ikke udtale mig om, men jeg maa hævde, at efter Grundlovens Aand og Mening bør baade Prisloven og Vareforsyningsloven meget snart ophøre, fordi Bestemmelsen om Almenvellet ikke længere objektivt kan være rigtig.

Jeg tror, man har Lov til at sige, at saaledes som Danmark og Europa ser ud, efter at der nu er gaaet flere Aar, siden Krigen hørte op, har Resultatet af Genopbygningen ikke været til videre Ære for Politikkerne og Statsmændene, og jeg tror endda, at de Mennesker har Ret, som siger, at Europa maaske allerede nu havde været genopbygget, hvis Statsmændene og Politikkerne og Embedsmændene havde holdt deres Fingre fra Erhvervs livet. Hele det System, som er blomstret op i Ly af denne Lovgivning, med Priskontrol, Krisepolitik, Stickersystem, Skræddersnus o. s. v., mener vi hurtigst muligt bør indskrænkes, ophæves og afskaffes, idet der bør være Forskel paa Politik og Politik. De Hensyn, som har ligget til Grund for denne Lovgivning, nemlig at modvirke Varefordyrelse og Inflation, er til Dels ikke længere tungtvejende, fordi selve Systemet her i høj Grad er med til at virke varefordyrende og holde Priserne oppe for store Varegrupper. Der er af tidligere ærede Ordfører nævnt Fisk og Grønsager, og der kan nævnes en lang Række andre Tilfælde, hvor den bestaaende Lovgivning snarere holder Priserne oppe for Forbrugerne end holder dem nede. Man kan være saa velvillig i sin Indstilling, man være vil, een Ting er i hvert Fald givet: saa indviklet og omfattende som Systemet er, vil enhver være inkompetent til at styre det, han være nok saa dygtig en Administrator, han være vil. Det er jo en Fortsættelse af hele den Statspolitik, Hitlers Styre var et begejstret Udtryk for; det er den Politik, som det ærede Medlem Hr. Aksel Larsen den Dag i Dag nærer Ænske om, at man skal bevare og helst udvide, og som den højtærede Handelsminister tidligere har været Tilhænger af. Vi anbefaler fra vor Side i høj Grad at følge de belgiske og de schweiziske Eksempler med en hurtig og resolut Afvikling af dette System.

Vi anerkender som sagt, at Ændringsforslaget og den nye Skikkelse, Loven derved vil faa, er Fremskridt. Vi mener, at dette Fremskridt er af Betydning, og vi